ปัจจัยค้านสถานการณ์เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของ
บุคลากรสุขภาพ อันจะเอื้อให้ประสบผลสำเร็จในการคำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ การวิจัย
ครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบพรรณา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยค้านสถานการณ์ และพฤติกรรม
สร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรสุขภาพ โรงพยาบาลชุมชนจังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างเป็น
บุคลากรสุขภาพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 253 ราย เครื่องมือ
ที่ใช้ ประกอบค้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามปัจจัยค้านสถานการณ์ และแบบ
สอบถามพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพที่พัฒนาขึ้นโดยนักวิจัย และผ่านการตรวจสอบความตรงและ
ความเชื่อมั่น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยค้านสถานการณ์ของบุคลากรสุขภาพพบว่า

- 1. บุคลากรสุขภาพในโรงพยาบาลชุมชนขนาด 30 เตียง มีการรับรู้ปัจจัยด้านสถานการณ์ ด้านนโยบายสาธารณะของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ด้านการจัดทำแผนและการบริหารจัดการ ด้าน การจัดกิจกรรมและบริการเพื่อสร้างเสริมสุขภาพบุคลากร ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาล และ ด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง
- 2. บุคลากรสุขภาพในโรงพยาบาลชุมชนขนาด 60 เตียง มีการรับรู้ด้านนโยบายสาธารณะ ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ และด้านการจัดสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาลในระดับมาก ส่วนด้าน การจัดทำแผนและการบริหารจัดการ ด้านการจัดกิจกรรมและบริการเพื่อสร้างเสริมสุขภาพบุคลากร และด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรอยู่ในระดับ บ่านกลาง

สำหรับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพบุคลากรสุขภาพในโรงพยาบาลชุมชนขนาค 30 เคียง และขนาค 60 เตียง มีพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ค้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ ค้านโภชนาการ ค้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ค้านการพัฒนาทาง จิตวิญญาณ ค้านการจัดการกับความเครียดอยู่ในระดับมาก ส่วนค้านกิจกรรมทางกายอยู่ในระดับ ปานกลาง

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการบริหารจัดการปัจจัย ด้านสถานการณ์ รวมทั้งสนับสนุนพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพในเรื่องการออกกำลังกาย สำหรับบุคลากรสุขภาพเพิ่มมากขึ้น เพื่อนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีของบุคลากร และเป็นแบบอย่างด้าน การสร้างเสริมสุขภาพสำหรับประชาชนต่อไป

Situational factors are one of the important factor for health promoting behaviors among health personnel contributing to the success of health promoting hospital. The purpose of this descriptive research was to investigate situational factors and health promoting behaviors among health personnel of community hospitals in Nakhon Sawan province. The subjects were 253 health personnel working in the community hospitals. The research instruments used for data collection was a set of questionnaire consisted of Demographic Data Form, The Situational Factors Scale (SFS), and the Health Promoting Behaviors Scale (HPBS). Data were analyzed using descriptive statistics.

The main results of this study indicated that regarding the situational factors it was found as follwings.

- 1. The health personnel in the 30-bed community hospitals perceived each dimension of situational factors which were health promoting hospital policy, health promoting planning and management, health promoting activities and services for staff, healthy environment in the hospital, and building knowledge understanding and skills in health promotion was at a moderate level.
- 2. The health personnel in the 60-bed community hospitals perceived that the dimension of health promoting policy and healthy environment in the hospital was at a high level. The dimensions of health promoting planning and management, health promoting activities and services for staff, and building knowledge understanding and skills in health promotion were perceived at a moderate level.

Concerning health promoting behavior, the total level of such behavior among health personnel of the 30-bed and 60-bed community hospitals was at a high level. Also, each dimension of health promoting behavior like health responsibility, nutrition, interpersonal relationship, spiritual growth, and stress management was at a high level, but the dimension of physical activity was at a moderate level.

The findings of this study could be use as a guideline for the hospital administrator to manage the situational factors and in particular to promote the exercise among health personnel in order to enhance their quality of life so that health personnel could be act as a role model for the people.